

[Hvidberg.]

mener at kunne nedvurdere min, så man vist må sige, at det ærede medlem hr. Hartlings tale efter hendes opfattelse var til ug+ og min tale til tg-. Herom vil jeg dog gerne sige, at jeg er glad over, at jeg ikke har fået nogen god karakter af det ærede medlem frk. Gudrun Bjørner, selv om jeg må indrømme, at det ærede medlem har en forbløffende evne til at granske hjerte og nyrer. Hun er ikke blot i stand til at se, om en mand er gnaven eller i godt humør, men hun er også i stand til at tillægge ham motiver, hvad enten han har haft dem eller ikke. Hun mener, at jeg har haft en gnaven indstilling, og hun siger, at det er, fordi jeg ikke har bestilt noget. Alt det skal jeg imidlertid lade ligge, da det er mindre væsentligt.

Derimod vil jeg gerne sige, at det gør mig ondt at høre det ærede medlems vrede over tanken om det 8. skoleår. Hun fortæller, at vi i denne henseende står sammen med kommunisterne, men hun siger ikke noget om, at socialdemokraterne virkelig også er principielle tilhængere af det 8. skoleår, sådan som det er kommet for dagen her ved denne forhandling. Om det ærede medlem indtager en temmelig isoleret stilling, ved jeg ikke, men hun dækker i hvert fald ikke hele retsforbundet, thi her har jeg retsforbundets blad *Vejen Frem*, hvori der står — hvis jeg må få lov til at citere —

„Men vi kan stadig ikke indse, at det er berettiget af den grund“ — nemlig fordi man indfører en eksamensordning for landet — „at slagte hele mellemkoleordningen i byerne. Det er den almindelige anskuelse, at den nuværende opbygning med mellemkole, realklasse og gymnasium har haft en betydning for vort samfunds kulturelle udvikling, som må vurderes meget højt. Derfor burde disse skoletrin have været bevaret sammen med landsbyskolens forbedring og navnlig sammen med den reform af byskolen, som har været mest tiltrængt, nemlig en gennemgribende forbedring af den eksamensfri mellemkole.“

Hertil kan vi så i dag føje de udtalelser, der er fremsat af det ærede medlem hr. Alfred Jørgensen, og jeg forstår, at den store glæde, som det ærede medlem frk.

Gudrun Bjørner føler over disse forslag, altså ikke deles af alle inden for hendes parti.

Jeg ville gerne endvidere sige til det ærede medlem hr. Helge Larsen, at jeg stadig ikke er helt sikker på — jeg indrømmer, at der er en vis usikkerhed hos mig — hvordan det egentlig forholder sig med disse 42 private realskoler, som enten slet ikke har nogen underskole, eller som kun delvis har en underskole.

Jeg har nok set det, der står foran i betænkningen, men det, der står under bilag 6, afviser det vel. Jeg kan ikke se, at det, der står foran i betænkningen, dækker også disse skoler, og jeg er heller ikke blevet helt klar over det efter have hørt den højtærede minister; men det er jo et mindre spørgsmål, som vi måske kan tale om i udvalget.

Hvad angår Jean-Jacques Rousseau, er jeg fuldstændig klar over, at der fra ham er udgået tanker, som har haft enorm betydning for hele Europas kulturhistorie, og som naturligvis også har det for os i dag, men derfor må jeg alligevel sige, at den ene ting, jeg fremdrog her, er ulykkelig og ikke kan anvendes i dag.

Til det ærede medlem hr. Horn — som jeg imidlertid ikke ønsker at komme ind i nogen diskussion med angående de sidste ting, han har fremdraget — vil jeg blot sige, at jeg synes, det er et stift stykke, at det ærede medlem om disse alvorlige henstillinger fra Københavns universitet og fra gymnasielærerne, både rektorer og lektorer, erklærer, at de er udtryk for den samme kamp, som vi jo kender fra gamle dage: at det er den højere skole, der sætter sig imod tidens udvikling. Det er en fuldstændig overfladisk behandling af sagen, og jeg tror heller ikke, at det ærede medlem mener det — det kan jeg se på ham. Hvad angår udtalelsen om, at hvis springet mislykkes, er barnet mærket for livstid, må jeg henviser til mine egne bemærkninger om de ventilordninger, der er, og som åbner mulighed for, at børn, der ikke kommer op i eksamensmellemkolen, senere kan komme derop.

Til den højtærede minister skal jeg indskrænke mig til at sige, at der er en forskel imellem os, og den ligger navnlig på det punkt, at ministeren ikke mener, der kan komme noget godt ud af en hovedskole, når